

Aan de raadsleden
in de Metropoolregio Eindhoven

Bezoekadres
Raiffeisenstraat 18
5611 CH Eindhoven
Postadres
Postbus 985
5600 AZ EINDHOVEN

uw kenmerk

uw brief van

ons kenmerk

datum

23 november 2022

onderwerp

Informatiebrief voor de raad over aanvraag
Regio Deal 4^e tranche

e-mailadres

Geachte raadsleden,

Na de drie tranches Regio Deal uit het kabinet Rutte III, is opnieuw 900 miljoen euro beschikbaar gesteld in het kabinet Rutte IV, voor de periode tot 2025, voor nieuwe Regio Deals. Dit bedrag wordt nagenoeg gelijk verdeeld over drie tranches: €284,2 miljoen voor tranche 4 (2023), €300,6 miljoen voor tranche 5 (2024) en €300,6 miljoen voor tranche 6 (2025). Deze nieuwe ronde Regio Deals heeft als thema Brede Welvaart en wordt gecoördineerd door het ministerie van BZK. Per aanvraag kan een bedrag van minimaal 5 miljoen en maximaal 40 miljoen euro worden gevraagd.

In deze vorige ronde Regio Deals heeft de Brainport Regio een bedrag van €130 miljoen van het Rijk ontvangen. Dit fungeerde als vliegwiel voor de Brainport Nationale Actieagenda (de eerste Rijk-regio uitwerking van de mainportstatus van Brainport Eindhoven) voor versterking van kennis, innovatie & ondernemen, digitalisering, maatschappelijke innovaties, tekort aan talent en achterblijvend vestigingsklimaat.

De Metropoolregio Eindhoven heeft op maandag 14 november 2022 een aanvraag ingediend voor de vierde tranche van de nieuwe Regio Deal.

Inzet

In deze Regio Deal-aanvraag met de titel 'Brainport werkt aan welzijn voor iedereen' wil de regio samen met het Rijk inzetten op het verstevigen van de basis en het verbreden van het aanbod ter bevordering van het welzijn van al haar inwoners.

In het Kabinet Rutte IV is er opnieuw ruimte om aanvragen voor Regio Deals te doen in drie rondes of tranches. In juni 2022 hebben wethouder Cathelijne Dortmans, Stef Luijten en Stijn Steenbakkers in een werkbezoek met de verantwoordelijk minister, Hanke Bruins Slot hierover gesproken aan de hand van de eerste succesvolle resultaten uit de eerste Regio Deal (2018).

Omdat deze nieuwe ronde Regio Deals in het teken staan van 'brede welvaart', zijn Rijk en regio overeengekomen dat dit instrument vooral kan worden benut om de gezamenlijk - in een Strategische Agenda

METROPOOL

REGIO

EINDHOVEN

Brainport - vastgestelde opgave tot versterking van het regionaal voorzieningenniveau een verdere impuls te geven.

Belangrijkste reden daarvoor is dat de Brainportregio een stevige schaa sprong maakt. Economisch gaat het in de regio voor de wind, dat is goed voor onze inwoners. Het is belangrijk dat ook het welzijn van al onze inwoners en de kwaliteit van de leefomgeving daarmee gelijke tred houdt. In stad én ommeland. Wij zien dat de brede welvaart in onze regio onder toenemende spanning staat. Niet alleen omdat er niet genoeg woningen zijn. De bereikbaarheid moet beter; het recente investeringspakket ad circa 1,6 miljard euro draagt daaraan zeker bij. Daarnaast is er te weinig talent beschikbaar en blijft het aanbod aan bedrijfsruimte achter. Bovendien gaat het voorzieningenniveau niet gelijk op met de groeiende en veranderende bevolkingssamenstelling. Met de eerste Regio Deal (2018) is weliswaar een inhaalslag gemaakt op de achterstand van de regio met vergelijkbare techhubs, maar de regio is er nog lang niet. De schaa sprong die de regio nu maakt dwingt ons nog harder te lopen en intensiever te investeren in het basisvoorzieningenniveau.

Deze urgentie sluit aan op onze analyses van regionale brede welvaart. Op basis van deze analyses identificeren we met betrekking tot het welzijn van onze inwoners drie kwetsbaarheden en daarmee uitdagingen:

- **Sociale samenhang tussen mensen.** Er is sprake van een toenemend risico op tweedeling: steeds meer groepen mensen dreigen aansluiting bij de sociaal economische ontwikkeling en de maatschappij te verliezen. Verschillende groepen mensen ontmoeten elkaar te weinig in de sterk groeiende en internationaliserende regio.
- **Leefbaarheid in centrumsteden en landelijk gebied, vooral als het gaat om de kwaliteit van de leefomgeving en de verbinding tussen stad en ommeland.** De toegankelijkheid en de kwaliteit van de plekken waar mensen tot rust komen, bewegen en samenkomen blijft achter.
- **Competentie-ontwikkeling.** Inwoners uit onze regio investeren minder dan gemiddeld in competentieontwikkeling en persoonlijke ontplooiing, waardoor zingeving en daarmee ervaren welzijn minder tot zijn recht komt. Dit is ongewenst, zeker voor een kennisregio.

Nieuwe Regio Deal-aanvraag

Het zijn deze drie uitdagingen die centraal hebben gestaan in de nieuwe regiodeal aanvraag van in totaal circa 95 miljoen euro, waarvan circa 34 miljoen euro van het Rijk wordt gevraagd. De aanvraag betreft acht voorzieningen die samen een weloverwogen totaalpakket vormen en een belangrijke bijdrage leveren aan de Brede Welvaart binnen de regio:

1. **Passende leeromgeving de Berkenschutse:** Realisatie van een fysieke, passende leeromgeving die bijzondere Brainport-leerlingen handvatten biedt om zich te ontwikkelen en ontplooiën;
2. **Krachtenbundeling Brainport bibliotheken:** Samenwerking van acht bibliotheken, gericht op realisatie van een virtuele bibliotheek, integrale bibliotheekprogrammering en bibliotheekorganisaties zelf, ter bevordering van het lezen, participatie in de informatiesamenleving (digitale inclusie) en Leven Lang Leren;
3. **Cultuurzone – Verblijfsplek tussen de Kunst:** Doorontwikkeling van Museumplein en Kunsthal Helmond tot open, gastvrije en levendige ontmoetingsplek tussen de kunst;
4. **Versterkend Groen:**
 - A. **Wielewaal:** Gefaseerde openstelling en (deels) openbaar toegankelijk maken van Landgoed De Wielewaal;
 - B. **Verbinding Gennep Parken en de Grootte Heide:** Vergroten toegankelijkheid van De Grootte Heide (Natura 2000) en Gennep Parken als toegangspoort vanuit de stad Eindhoven;
 - C. **Gulbergen:** Toekomstontwikkeling van Landgoed Gulbergen als groene zone in Geldrop-Mierlo en Nuenen;

METROPOOL

REGIO

EINDHOVEN

5. **Kempenmuseum:** Doorontwikkeling Kempenmuseum tot hét toonaangevende museum in de Kempenregio;
6. **Urban Voorzieningen in de Regio:** Impuls van Sports & Urban culture, o.a. door ontwikkeling en realisatie van een modulaire en in de regio verplaatsbare skatevoorziening (Eindhoven) en een indoor (Rauw) én outdoor (onder de Traverse) skatevoorziening in Helmond;
7. **Placemaking Stationskwartier:** tot realisatie brengen van het Stationskwartier in Helmond als levendig en bruisend deel van de stad;
8. **Hotspot:** Een nieuw ankerpunt in Eindhoven met programma die nieuwe inwoners én inwoners die er al langer wonen met elkaar in verbinding brengt.

Hierbij zijn alle gemeenten en verschillende organisaties in onze regio betrokken. De projecten zelf kennen op hun beurt een breed scala aan betrokken partners en ondersteunende partijen, van lokale en provinciale overheid, kennis- en onderwijsinstellingen tot bedrijven en maatschappelijke organisaties.

Proces

In het verantwoordelijk portefeuillehoudersoverleg Economie binnen de MRE is sinds begin dit jaar een aantal keer gesproken over de nieuw ronde Regio Deals en de aanvraag die onze regio daartoe wil doen. De genoemde projecten zijn vanaf begin 2022 via het Portefeuillehoudersoverleg Economie opgehaald bij alle 21 samenwerkende gemeenten, waarbij goed is gekeken naar de behoeften van onze inwoners en naar het oplossen en tegengaan van de kwetsbaarheden waarmee onze inwoners te maken hebben. Naast deze inhoudelijke wegging, is ook gekeken naar het bestuurlijk commitment, operationeel eigenaarschap van de projecten en de (afgedekte) cofinanciering.

Dat laatste is de reden dat zowel de voorziening Hotspot als Gulbergen weliswaar inhoudelijk onderdeel uitmaken van de aanvraag, maar daarin nog niet financieel zijn meegenomen. Deze voorzieningen maken onderdeel uit van de doorlopende aanvraag voor Regio Deals vanuit de MRE en kunnen in een volgende tranche van de Regio Deal wel financieel worden verwerkt, evenals eventuele andere projecten die op dit moment nog niet (bestuurlijk en financieel) rijp zijn voor indiening. In het portefeuillehoudersoverleg Economie op 11 november jl. hebben de 21 wethouders hun unanieme steun uitgesproken voor de nu in te dienen aanvraag.

Aanvraagproces

Tussen 15 juli en 15 november konden regio's via RVO bij het ministerie van BZK voorstellen indienen voor een Regio Deal in de vierde tranche. Er zijn bij RVO 23 voorstellen van regio's binnengekomen voor een totaalbedrag van 700 miljoen euro.

De Regio Deal-aanvraag wordt beoordeeld aan de hand van een afwegingskader dat zich inhoudelijk vooral richt op opgaves die bijdragen aan het welzijn van de inwoners van de regio. In de tweede helft van november en in december 2022 zal het coördinerende ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK) samen met de andere betrokken departementen de ingediende voorstellen analyseren. Begin 2023 besluit het kabinet welke voorstellen het Rijk met regionale partners gaat uitwerken tot Regio Deals. De gezamenlijke uitwerking door Rijk en regio zal enkele maanden in beslag nemen. Daarna worden de Regio Deals door Rijk en regio gezamenlijk ondertekend en volgt het toekennen van de financiële bijdrage uit de Regio Envelop. Naar verwachting worden medio 2023 officieel de Deals tussen Rijk en regio's gesloten. De vijfde tranche wordt in 2023 opengesteld voor een nieuwe ronde aanvragen, de zesde tranche volgt dan in 2025. Ook hier hebben de 21 wethouders afgesproken dat zij deze tranches willen gaan benutten, mits mogelijk bij het Rijk.

METROPOOL **REGIO** **EINDHOVEN**

Vervolg

Zodra het Rijk kenbaar heeft gemaakt of ons voorstel wordt uitgewerkt tot een Regio Deal (dit is afhankelijk van een positieve beoordeling door BZK), worden de initiatiefnemers van de projecten en alle 21 gemeentebesturen hiervan op de hoogte gesteld. Begin 2023 wordt ook het proces opgestart voor een Regio Deal-aanvraag 5^e tranche. Informatie over het proces volgt.

Met vriendelijke groet,

Jeroen Dijksebloem,
voorzitter Dagelijks Bestuur
Metropoolregio Eindhoven.